

Bønesbladet

Lys over Ordet

«Et menneske uten ånd er jo ikke et menneske. Det er jo nettopp vår ånd, eller vår sjel og våre åndelige lengsler, som gjør oss til det vi er – mennesker. Da vil vi også alltid, uansett hva stat og statsledere gjør, finne veier for vår åndelige lengsel.»

TEKST: Bjarne Holme

Slik uttrykte en av vårt lands tidlige statsministere seg i et avisintervju for noen år tilbake. I det åpenhjertige, ærlige og flotte intervjuet sa statsministeren videre: «Jeg ber ikke. For meg er ikke det naturlig så lenge min tro mangler en personifisert Gud. Det er nettopp den personifiseringen jeg ikke griper». Ikke skal vi som kirke hovre og si: «Men den personifiseringen har vi grepet. Det er jo det som gir grunn til vår julefeiring». I så tilfelle gir det grunn til motspørsmålene: Er grunnen til julefeiringen at vi som kirke har grepet den personifiserte Gud? Er det ikke heller omvendt – at grunnen til julefeiringen er at den personifiserte Gud har grepet oss?

Åndelig lengsel

Ved starten av det forrige årtusen ble kristendommen innført i landet. Skeptikerne hevder at i dette nye årtuset skjer kristendommens avvikling. Men hva så med statsministerens ord: «Jeg lengter etter å få glimt av noe som er større enn meg selv». Er det ord som tyder på en religiøs avviklingsprosess? Så visst ikke – den religiøse lengsel er utbredt, og vår verden står så avgjort ikke foran noen religiøs avvikling.

Jeg tror – men på min måte

Et uttrykk i vår postmoderne tid er: «Jeg tror, men på min måte». Det opplyste og postmoderne mennesket søker selv svar på sin religiøse lengsel og kan ikke dikteres til hva det skal tro. Med rette kan det sies at kristendommen ble innført med sverd i Norge. Men i dag er det å tvinge til tro å krenke menneskeverdet. Trosdiktat er avskyelig. Derfor er det viktig å ikke fremme troskonfrontasjonen men dialogen om tro – om troens innhold og troens be-

tydning. Frykter vi at kristendommen da vil komme på vikende front?

«Jeg synes det som fortelles om Jesus i Bibelen viser positive og beundringsverdige trekk. Da har jeg heller ingen problemer med å forstå at mennesker i 2000 år har funnet mening i å tro på ham. Jeg forstår at mange har villet dyrke ham, og gi uttrykk for kjærlighet til Jesus. Jeg finner ikke noe usympatisk ved ham. Snarere tvert imot», sier den ovennente statsministeren seg om Jesus i intervjuet.

Troen på Jesus

Hva gjør at en tro som er så fokusert på en person, kan leve i 2000 år? I andre religioner står og faller ikke religionen med en person slik som i kristen tro og tenkning. I kristen tro og tenkning er Jesus sentrum og grunnlaget for all kristen lære. Vi minnes hans ord: «Jeg er veien, sannheten og livet. Ingen kommer til Faderen uten ved meg».

I vår verden blir det nok av ord – både skrevne og talte. Det blir nok av teorier og syn på veien til det gode samfunn. Menneskets åndelige lengsel søker svar, men hvor er svaret å finne?

Til tross for at kirken til tider – kanskje oftere enn det – kan oppleves som jordens største blunder, så gir dens fortsatte eksistens samtidig grunn til å kalle den jordens største under. Kan grunnen og svaret ligge noe annet sted enn hos Jesus – hos Ordet som var i begynnelsen – Ordet som var hos Gud og var Gud – Ordet som ble kjød og tok bolig iblant oss? Kan det være det som gjør at en ikke finner noe usympatisk hos Jesus – at der er et lys som skinner i verdens mørke og kaster lys over Ordet – at vi i og med Jesus skal slippe å gjette hvordan Gud er – at Gud solidariserer seg med mennesket i sin grensprengende kjærlighet slik at han griper oss om ikke vi evner å gripe han?

Jesus - Guds hjerteslag på jord

Slik uttrykker salmedikteren Svein Ellingsen seg om mysteriet at Gud ble menneske:

*Vår byrde vil du bære
og ta vår tyngste vakt.
Du skal beseire mørket
med kjærlighetens makt.*

Som ingen åndelig lengsel egentlig kan stanses, kan heller ikke Jesus bli uaktuell. For Jesus oppsøker den lengtende som famler i mørket, og han tenner lys uten å kreve tro, lys som vil gi tro. Svein Ellingsen skriver videre i sin julesalme:

*Ditt komme, Herre Jesus,
Forvandler jordens natt
Og bringer lys til mange
som føler seg forlatt.*

At Gud ble menneske, er en grunnleggende hendelse for at mennesket kan bli fri i verdens mørke – at mennesket skal slippe å famle for å gripe det «noe» som er større enn mennesket selv, og i stedet bli grepet – få syn for veien til framtid og håp.

«Hvem venter på meg, hvem viser vei, hvem skal gjøre meg hel?» synger Ole Paus. Spørsmålene uttrykker lengselen julen vil komme i møte – uttrykker lengselen etter hva mysteriet vil gi. Og i Bibelen står disse ordene: «Alle som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn – de som tror på hans navn». Setningen er reservasjonsløs. Den uttrykker at alle som tar imot Jesus, med visshet kan kalle seg Guds barn. ●

*Gledelig
jul*

BRUKELAND • BØNES • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STOREVIKT • SØRRE
Menighetsbladsamarbeidet

Bønesbladet

Utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og fem andre menigheter i Bergen. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff:

Leveres menighetskontoret eller sendes bones.menighet.bergen@kirken.no

Lokalredaksjon og lokalannonser:

Stein Rune Risa,
917 17 655 - steinrr@gmail.com

Annonser side 5-16 (fellesider):

Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no

Sentralredaksjon:

Redaktør Magne Fonn Hafskor
922 94 877 - eyecu@online.no
Kun henvendelser ang. «fellesstoff» side 5-16. All annen kontakt: Se lokalredaksjon.

Grafisk produksjon:

Dragefjellet Media AS
55 23 25 47 - post@dragefjellet.no

Trykk:

Molvik Grafisk

Deadline og utgivelsesdag neste nummer:

Kontakt lokalredaksjonen

Nå får kirken nye hjemmesider!

Som du kan lese et annet sted i bladet er det mulig at dette er siste nummer av menighetsbladet som gis ut i samarbeid mellom seks menigheter.

Bønes menighet vil ta stilling til om det skal gis ut eget blad lokalt, men vi lanserer nå også et veldig godt alternativ til bladet – nemlig nye nettsider.

Å ha et håndfast blad med gode redaksjonelle artikler er et gode, men vi ser og kjenner at folks medievaner endrer seg raskt, og at digitale medier blir viktigere i hverdagen. Vi oppfordrer derfor folk sterkt til å ta i bruk vår nye nettside, uavhengig av bladets videre skjebne. Hjemmesidene våre vil være fremtidens primære informasjonskanal fra menigheten, og det er denne du bør oppsøke for å holde deg oppdatert om alt som skjer hos oss, samt å få de gode redaksjonelle artiklene.

Bergen kirkelige fellesråd, som er et fellesorgan på vegne av menighetene i Bergen, har nå gått over til ny leverandør av hjemmesider. Valget har falt på å kjøpe denne tjenesten fra Kirkepartner IKT AS som er kirkenorges eget IKT-selskap. De nye hjemmesidene bygger på en annen plattform og et annet brukergrensesnitt. Dette gir en enklere hverdag for dem som arbeider med hjemmesidene, og vil gjøre det lettere å holde hjemmesiden oppdatert og aktuell. Grafisk følger de nye hjemmesidene Den norske kirke sin grafiske profil.

Det er ikke bare for de ansatte at de nye hjemmesidene blir enklere.

Hjemmesidene vil også bli tydeligere, slik at det for brukerne oppleves enklere å finne frem til det man er på jakt etter. Dette oppleves som viktig i en endret mediehverdag. Hjemmesidene blir nå en av våre viktigste informasjonskanaler.

Nå ved lanseringen, er den meste sentrale informasjonen tilgjengelig på hjemmesidene. Alt innholdet er ikke ferdig utviklet, og det vil over tid legges til fyldigere stoff, artikler og informasjon. Det du ikke finner i dag, vil du kanskje finne neste uke.

Vi anbefaler alle om å besøke vårt nye nettsted på www.kirken.no/bones ●

Samlinger for voksne:

«Tid for Tro»

Til våren vil vi invitere til tre samlinger vi kaller «Tid for tro». Her har vi mulighet til å gå dypere inn i kristen tro og hvordan troen kan knyttes til livet vi lever.

Vi legger vekt på å at samlingene ikke bare er et foredrag. Vi deler et kveldsmåltid og deler tanker etter en innledning i samtaler i grupper.

Temaer for de to første samlingene er Paulus' brev til menigheten han grunn- la i den greske byen Filippi.

Det er et personlig brev som også har noe å si til oss i vår tid.

Det tredje temaet handler om den gode men vanskelige stillheten. Fengselsprest Kjell Nyhus har ledet førti dagers retreat for innsatte i fengselet. Nå har han skrevet en bok om sin egen opplevelse og tanker rundt

stillhet og bønn der han har vært på hytta i 40 dager.

Etter innledningen er det god tid til å samtale videre i grupper. ●

Følg med på menighetens nettsider for nærmere informasjon om arrangementene.

Credokirken
CREDOKIRKEN BOKSHOP
Øvre Kråkenes 49
For åpningstider: 932 56 511
www.credokirken.no

BØKER
MUSIKK
FILMER
GAVEARTIKLER

MUR, PUSS OG FLISARBEID • NYBYGG • REHABILITERING

ARTHUR J. THORSEN AS
MURMESTER
www.arthur-thorsen.no
Telefon: 55 32 21 21 • ftn@arthur-thorsen.no

SIDEN 1947

Velkommen til

KONTAKTKLUBBEN I STORETVEIT

Tilbud til
mennesker med
utviklingshemming

(og familie,
støttekontakter
og andre)

Kontaktklubben møtes annenhver torsdag kl. 18 - 20 i Storetveit menighetshus, Kirkeveien 27, Bergen.

Vi spiller, synger og danser folkedans sammen. Alle som vil kan komme og familie og venner kan også være med. Midtveis koser vi oss med kveldsmat og kake før kvelden avsluttes med fortellekroken. Da hører vi fra Bibelen. To ganger hvert halvår har vi Kontaktkveld. Da avslutter vi kvelden med en liten gudstjeneste i Storetveit kirke. Disse kveldene er familiemedlemmer ekstra velkomne.

Plan for resten av høsten:

- 15. november
- 29. november
- 13. desember: KONTAKTKVELD - Juleavslutning med julevandring

Kontaktklubben koster
kr. 30,- hver gang.

Kontakt:

- Telefon: 55 30 81 02
- E-post: rm263@kirken.no

VELKOMMEN TIL

JULETREFEST

06.01.19 | SØNDAG | 16-18

Innledes med familiegudstjeneste

✦ Minising synger	✦ Leker
✦ Hotdog/ kaker	✦ Juleregang
✦ Julebrus	✦ Julenisse

Pris kr. 50/ pers
(ingen påmelding)

Bønes Menighet

2018 KONSERTER

Minikonsert
v/Carsten Dyngeland
etterfulgt av kafé i kirke-
stuen kl. 11.30 – 12.30

- 4. desember

NB! Vi tar forbehold om at datoer
kan bli endret. Følg med på
oppslag i kirka og på
hjemmesiden/Facebook

BESØKSTJENESTE

Ønsker du en Besøksvenn eller vil
du være en? Ønsker du deg en tur-
venn eller vil være en?

Ta kontakt med oss i dag:

- 55 30 81 02
- rm263@kirken.no

Et barn er født – i flyktningleir

Et barn er født i Somalia, der tørke tar liv og sender folk på flukt. Kirkens Nødhjelp er på plass med rent vann og annen nødhjelp. Årets viktigste julegave kan redde liv.

TEKST: Arne Grieg Riisnæs/KN

FOTO: Håvard Bjelland/KN

Familien til lille Farah Abdi levde et enkelt, men godt nomadeliv langt ute i den golde somaliske ørkenen. Nå har fire års sammenhengende tørke tatt fra dem alt, unntatt håpet.

– Jeg kan ikke annet enn å be om at Gud holder en hånd over barna mine, sier seksbarnsmoren Nuru.

Somalia knapt fått regn. Det ødelegger for jordbruk og husdyrhold, som er levebrødet for millioner av mennesker i det brunsvide landet på Afrikas horn. 5,4 millioner er avhengige av nødhjelp. 1,2 millioner barn er sterkt underernærte, og mer enn 2 millioner er på flukt fra tørke, men også konflikt.

Livreddende vann

Kirkens Nødhjelp sørger for rent og trygt drikkevann i mange av de hardest

ALLE MÅ HJELPE TIL: Mohamed (7) henter vann fra Kirkens Nødhjelps brønn.

Det er trangt inne i det glovarme teltet. Nuru Xirsi Elmi Farah stryker varsomt datteren Farah Abdi over pannen.

To millioner på flukt

– Vi hadde 70 geiter og levde et godt liv. Om ikke mye, så hadde vi det vi trengte for å klare oss, sier Nuru.

De fire siste årene har store deler av

rammede områdene, som her i flyktningleiren Jilab 3 i Garowe, provins-hovedstaden i Puntland.

Nuru og familien hennes kom hit til fots, etter å ha gått 60 kilometer i stekende varme.

– Alle dyrene våre døde. Vi hadde ikke vann eller mat å gi til barna våre. Vi var nødt til å flykte, forteller Nuru Xirsi Elmi Farah.

Slik gir du årets viktigste julegave:

- Vipps et valgfritt beløp til 2426
- Send GAVE på sms til 2426 og gi 200 kroner • Gavekonto: 1594.22.87248

FØDT PÅ FLUKT: Lille Farah Abdi ble født midt i tørkekatastrofen som tar liv og sender millioner på flukt i Somalia.

Ektemannen er i byen for å prøve å tjene noen få slanter, og alle må hjelpe til for at mor skal få tid og litt ro med sin nesten nyfødte datter. I dag sender hun sju år gamle Mohamed etter vann. Det kommer fra Kirkens Nødhjelps brønn, som pumper opp rent vann fra flere hundre meter nede i bakken.

Gir ikke opp håpet

– Jeg håper at vi en dag kan vende tilbake til livet vi hadde, til et normalt liv der vi klarer oss selv og ikke er nødt til å tigge for å overleve. Vi har ingen ting, men vi kan ikke gi opp håpet. Og jeg kan lite annet enn å be om at Gud holder en hånd over barna mine. De er det kjæreste jeg har i livet. Og med Guds vilje skal ingen få ta dem fra meg.

Fortsatt mangler ett av ni mennesker i verden tilgang til rent vann. Med en julegave på 200 kroner til Kirkens Nødhjelps juleaksjon, kan du sikre rent vann til ett menneske. Rent vann redder liv og forandrer liv. ●

Kjærlighetens sår

Lykkelig løp kjempen ned trappen og ut i hagen. Da han var helt nær barnet, ble kjempens ansikt rødt av sinne. «Hvem har våget å såre deg?» spurte han. For på barnets små hender og føtter var det store spikermerker.

TEKST: Forkortet versjon av Oscar Wildes eventyr «The Selfish Giant» (Den selv gode kjempen), oversatt av Magne Fonn Hafskor. **ILLUSTRASJONER:** Charles Robinson, 1913

Hver ettermiddag, på vei hjem fra skolen, stoppet barna for å leke i kjempens hage. Det var en stor og herlig hage, med mykt grønt gress. Rundt omkring hevet de vakreste blomster seg som stjerner over gresset.

Tolv ferskentær varslet våren med en overdådig blomsterprakt av perlehvitt og rosa, og høsten kom med grener tunge av frukter. I trærne satt det fugler og sang så søtt at barna stoppet i leken for å lytte til dem. «Så lykkelige vi er her!» ropte de begeistret til hverandre.

En dag kom kjempen tilbake. «Hva gjør dere her?» ropte han med sint stemme, og alle barna løp sin vei. Han bygget en høy mur rundt hagen, og satte opp et skilt der det stod skrevet «INGEN ADGANG» med store bokstaver. Han var en svært selv god kjempe.

Nå hadde de stakkars barna ingen steder å leke. Etter skoletid vandret de ofte rundt den høye muren og snakket om den vakre hagen på den andre siden. «Så lykkelige vi var der» sa de til hverandre.

Så kom Våren, og landet fyltes med fuglesang og blomster. Bare i hagen til den selv gode kjempen var det ennå vinter. «Våren har glemt denne hagen» ropte Snøen og Frosten, «så her kan vi bo hele året». Nordavinden slo seg også ned med dem. Han hadde pakket seg inn i flere pelser, brølte rundt i hagen hele dagen og blåste ned i skorsteinspipene.

En morgen, mens han lå våken i sengen, hørte kjempen en vidunderlig musikk. Det lød så søtt i hans ører at han trodde det måtte være kongens musikere som gikk forbi. I virkeligheten var det bare en liten sangfugl utenfor vinduet hans, men det var så lenge siden han hadde hørt en fugl synge i hagen at det hørtes ut som den vakreste musikken i hele verden.

Like etterpå sluttet Nordavinden å brøle, og inn gjennom det åpne vinduet drev det en blomsterduftende parfyme. «Jeg tror Våren endelig er kommet» sa kjempen. Han hoppet ut av sengen og kikket ut vinduet. Hva fikk han se?

Han så det mest fantastiske syn. Barna hadde krøpet inn gjennom et lite hull i muren, og satt nå på trærnes grener. Og trærne var så glade for å ha barna tilbake at de hadde dekket seg selv med blomster, og svinget forsiktig armene sine over barnas hoder. Fuglene fløy rundt og kvitret i glede, blomstene kikket opp gjennom det grønne gresset og lo. Det var et herlig skue.

Bare i det borterste hjørnet av hagen var det ennå vinter, og der stod det en liten gutt. Han var for liten til å rekke opp til treets grener, så han gikk i sirkel rundt treet og gråt bitre tårer. Det stakkars treet var ennå dekket av frost og snø, og Nordavinden blåste og brølte rundt det. «Klatre opp, lille gutt!» sa treet, og bøyde sine grener så langt ned det kunne. Men gutten var for liten.

Mens kjempen så ut på hagen, smeltet hjertet hans. Han listet seg ned, åpnet forsiktig hoveddøren og gikk ut i hagen. Barna ble så skremt av å se ham at alle løp av gårde, og det ble vinter i hagen igjen. Bare den lille gutten ble værende, for øynene hans var så fulle av tårer at han ikke så at kjempen kom. Kjempen

gikk helt bort til gutten og løftet ham forsiktig opp i treet. I det samme sprang treet ut i full blomst, og fuglene fylte treet med sang. Den lille gutten strakte ut armene sine, la dem rundt kjempens nakke og kysset ham.

Da de andre barna så at kjempen ikke lenger var slem, kom de løpende tilbake – sammen med Våren. «Hagen tilhører dere nå» sa kjempen til barna, hentet en stor øks og slo ned den høye muren. Da folk gikk til markedet klokken tolv, så de kjempen leke med barna i den vakreste hagen de noen gang hadde sett.

Hele dagen lekte de. Da kvelden kom samlet de seg rundt kjempen for å ta farvel. «Men hvor er den lille kameraten deres» spurte kjempen, «gutten som jeg løftet opp i treet?» Men barna sa at de aldri hadde sett ham før. Kjempen ble svært lei seg da han hørte dette.

Hver dag etter skoletid kom barna og lekte i hagen. Kjempen var svært snill med alle barna, men lengtet etter å se igjen den første lille vennen, og snakket ofte om ham. «Jeg skulle så gjerne sett ham igjen!» pleide han å si.

Årene gikk og kjempen ble gammel og svak. Han kunne ikke lenger leke med barna slik som før, men satt og fulgte med leken fra en svær lenestol. «Jeg har mange vakre blomster i hagen

ET FANTASTISK SYN: «Treets grener var gyldne, og det hang sølvfrukter under dem. Og under treet stod den lille gutten han var så glad i».

min» sa han, «men barna er de aller vakreste blomstene».

En vintermorgen kikket han ut vinduet mens han kledde på seg. Plutselig måtte han gni øynene sine i forundring. I det borteste hjørnet av hagen stod et tre helt dekket med nydelige hvite blomster. Treets grener var gyldne, og det hang sølvfrukter under dem. Og under treet stod den lille gutten han var så glad i.

Lykkelig løp kjempen ned trappen og ut i hagen. Da han var helt nær barnet, ble kjempens ansikt rødt av sinne. «Hvem har våget å såre deg?» spurte han, «si det til meg, så skal jeg drepe

ham med mitt store sverd». For på barnets små hender og føtter var det store spikermerker.

«Nei!» svarte barnet, «dette er kjærighetens sår». «Hvem er du?» spurte kjempen, samtidig som han kjente at det kom over ham en merkelig ærefrykt. Han gikk ned på kne og bøyde hodet foran det lille barnet.

Barnet smilte til kjempen, og sa: «En gang lot du meg leke i din hage. I dag skal du bli med meg til min hage, som er Paradiset». Da barna kom den ettermiddagen, fant de kjempen liggende død under treet, helt dekket av hvite blomster. ●

BARNA KOM TILBAKE: «I alle trærne han kunne se satt det et lite barn. Og trærne var så glade for å ha barna tilbake at de hadde dekket seg selv med blomster, og svinget forsiktig armene sine over barnas hoder».

Fakta: Oscar Wilde

- Den irske forfatteren Oscar Wilde (1854-1900) er særlig kjent for teaterstykket *Salome* (1894), som er en dramatisering av fortellingen som står i evangeliet etter Matteus (Matt. 14:1-11).

- Wildes eneste roman, *Bildet av Dorian Gray* (1891), åpner med en estetisk og kunstnerisk programmerklæring – som avsluttes slik: «Den eneste unnskyldningen for å lage en fullstendig unyttig ting er at man beundrer den intenst. All kunst er ganske unyttig.»

- I sin selvbiografi forteller sønnen Vyvyan at han spurte sin far hvorfor han alltid hadde tårer i øynene når han leste *Den selv gode kjempen* (1888) for dem. «Virkelig vakre ting får meg alltid til å gråte» svarte faren.

- I 1895 ble Oscar Wilde dømt til to års hardt straffarbeid grunnet det retten kalte «grov usømmelighet med andre mannlige personer». Han skrev aldri mer, bortsett fra diktet *Balladen om Reading fengsel*.

- På dødsleiet skal han ha fått levert en dyr champagne til hotellet i Paris, der han bodde. «Jeg dør som jeg har levet», kommenterte han tørt. «Over evne».

- Hans siste ord var en kommentar til det slitne hotellrommet han lå på. «En av oss må bort herfra», sa han. «Det blir enten meg eller tapetet».

DANDY PÅ USA-TURNÉ: «Intet annet enn mitt geni,» svarte Oscar Wilde da amerikanske tollere spurte om han hadde noe å fortolle. FOTO: NAPOLEON SARONY, 1882

Ordet ble **menneke**

Vi aner at Ordet som ble menneske er mye større enn vi kan fatte – det er Guds eget skaperord. I dette ligger mysteriet.

TEKST: Fana-prost Kristin Sævik Litlere

For noen år siden var jeg i Italia på studietur. Nærmere bestemt i San Gimignano like ved Firenze. Der bodde vi i et augustinerkloster, ba,

spiste og ba igjen, sammen med de tre munkene.

Brian, den eldste av munkene, viste oss kirken. Han fortalte om kunsten med glød og humor. Hele korpartiet er dekket av fargerike fresker (et annet ord for veggmalerier) om Augustin sitt liv, malt rundt 1460 av ingen ringere enn Benozzo Gozzoli. «Men nå», sa Brian, «skal jeg vise dere en stor skatt». Vi ble tatt med bak i kirken. Over et lite alter var et veggmaleri. Duse farger. Jesu fødsel.

Jeg kan huske stemningen. Lyset kom skrått inn i rommet. Vi sto stille og andektig foran bildet. Brian fortalte om fresken som ble malt rundt år 1350. På slutten av 1800-tallet ble den

dekket over, for å gi plass til et stort maleri. De duse fargene og den enkle stilen var blitt umoderne. Skatten ble skjult og menigheten glemte den.

I 1999, da kirken skulle restaureres, var det en ung konservator som brukte kniven sin og skrapte vekk litt av pussen. Han var nysgjerrig. Det som kom frem var den vakre fødselsscenen på bildet. For en skatt!

Har du prøvd det? Skrape litt? Fundere, lete, spørre og grave? Jeg synes konfirmanter er flinke til det. Spørre og undre seg. Ikke være redd for å stille de vanskelige og ubehagelige spørsmålene. Jeg håper de vil fortsette med det, for det er mange som ønsker å dekke til skatten, male over og plassere noe annet der i stedet.

Ordet ble menneske. Det er julens budskap. Hva betyr det? Kanskje bildet kan hjelpe oss?

Det er noen ting som overrasker meg. Jesusbarnet ligger ikke svøpt i en krybbe – slik de aller fleste malerier fremstiller ham. Nei, han står oppreist, i et vaskefat og to kvinner vasker ham. Hvem er de? Kanskje jordmødre? Og vannet – som flommer ut av muggen – glemte Lukas å fortelle om det, da han skrev juleevangeliet? Det var vanlig å vaske det nyfødte barnet, før det ble svøpt.

På 1300-tallet kunne ikke folk flest lese. Kunstnerne var de som formidlet Ordet til menigheten – som tolket Guds ord og ga det videre. Her viser

kunstneren en nybadet Kristus. Guds eget skaperord som ble menneske og samtidig var Gud. Helt og fullt. Begge deler. Helt menneske uten synd – helt ren. Vannet flommer ut av muggen, som om det aldri tar slutt. Det er som om Jesus sier: jeg er det levende vann. Den som drikker av det vann jeg vil gi ham skal aldri mer tørste.

Kunstneren viser oss en oppreist Jesus Kristus, som ser ut som han er på vei ut av bildet og bort til meg som står og ser på. Åpne armer. Fast i blikket. Voksen kropp i liten størrelse. Naken og sårbar. «I begynnelsen var ordet, ordet var hos Gud og Ordet var Gud» – fra evighet av. Ikke rart kunstneren gir ham voksen kropp.

Samtidig: «Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss». Et menneske, like sårbar som ethvert menneskebarn som fødes – helt avhengig av å bli tatt imot og elsket. I dette bilde sprenget tid og rom. Vi aner at Ordet som ble menneske er mye større enn vi kan fatte – det er Guds eget skaperord. Og samtidig akkurat like nært, begripelig og vidunderlig som et nybadet og duftende spebarn.

I dette ligger mysteriet. Ordet ble menneske. Det var skjult og er blitt åpenbart. En skatt. ●

Teksten er noe forkortet. Red.

EN SKJULT SKATT: Veggmaleriet hadde vært der hele tiden, men skjult for menigheten, helt til en ung nysgjerrig mann begynte å skrape litt i pussen. Kunne det være noe bak? Noe han ikke hadde sett?

Lykkens dør går utover

Gleden over å fylle eget liv med materielle ting er flyktig. Skal du skape noe varig, må du gjøre det sammen med andre, i et fellesskap, enten det er i menigheten, i venneflokken, med dine nærmeste – eller ute i samfunnet.

TEKST: Redaktør Magne Fonn Hafskor

Da Charles Dickens skrev sin berømte *A Christmas Carol*, utgitt like før jul i 1843, var dette med klar adresse mot egoismen i det da-

værende britiske samfunnet. Godene var urettmessig fordelt, og de rike gjorde hva som helst for å slippe å dele med den fattige delen av befolkningen. Blir vi lykkelige av penger? Kan vi kjøpe oss et bedre liv? Jeg tror ikke det.

Samtidig er dette en fortelling der nettopp penger blir nøkkelen til lykke. Etter nattens vandring med de tre åndene (fortidens, nåtidens og fremtidens), innser den gjerrige Ebenezer Scrooge at egoismen er en ensom sti å vandre på. Han bestemmer seg derfor for, i god kristen ånd, å gi bort penger

til fattige; til å dele av egen overflod med sine nærmeste; og til å doble lønnen til tjeneren Bob Charcit, slik at han får

råd til å betale for sønnen Tims livsviktige behandling. Penger blir da ikke et mål i seg selv, men et middel til å utrette noe bra.

Det handler om å bry seg om hverandre. «*Lykkens Dør den gaaer ikke ind ad, saa at man ved at storme løs paa den kan trykke den op; men den gaaer ud efter, og man har derfor intet at gjøre*» lyder et mye brukt sitat fra Søren Kirkegaard, hentet fra hans bok *Enten – Eller*; også den første gang utgitt i 1843. Umiddelbart lyder dette svært pessimistisk, og passer slik godt inn i vårt bilde av den store danske filosofen. Men er vi ikke egentlig her ved kjernen av hva som er de viktige verdiene i livet?

Vi blir ikke lykkelige av å slå inn døren til oss selv. Vår tids lykkeprofeter forteller oss at saligheten ligger i å kjøpe stadig nye ting, og frister oss med en endeløs rekke glansbilder av nye mobiltelefoner, biler og boliger. Men gleden over å fylle livet med materielle ting er flyktig, ikke minst i en tid der vi ser konsekvensene av vårt overforbruk av klodens ressurser.

DEN STORE FAMILIE: Tittelen sammen med motivet på dette maleriet sier kanskje noe om hvordan verden ser ut dersom vi, billedlig talt, klarer å løfte blikket over det som lokalt kan fortone seg som mørke og truende skyer. ILLUSTRASJON: «LA GRANDE FAMILLE», OLJEMALERI AV RENÉ MAGRITTE, 1963.

Nei, skal du skape noe varig, må du gjøre det sammen med andre, i et fellesskap, enten det er i menigheten, i venneflokken, med dine nærmeste – eller ute i samfunnet.

Har vi da et inkluderende samfunn som er slik innrettet, at det gir rom for uegennyttig innsats for andre? Svaret på det er nok delt; i dag som i Dickens London og Kierkegaards København for 175 år siden. Materialismen har et sterkt grep på oss, og hånd i hånd med materialismen går alltid egoismen. Det er ikke så lett å se andres behov så lenge vi selv har mer enn nok av alt.

Vi må slå døren ut, så andre kan komme inn. ●

Visjonsdiktet lever videre

Folkesongaren Berit Opheim overtek stafett-pinnen etter Sigrid Moldestad på den tradisjonsrike trettandedagsframføringa av Draumkvedet.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

Kvart år sidan 1999 har Draumkvedet vorte framført i Fantoft stavkyrkja på trettandedagen 6. januar, med unntak frå i år – då det blei framført i Storetveit kyrkje, med Sigrid Moldestad som både kvedar og felespelar.

Dette var også siste gong eldsjela Brynhild Utne inviterte til Draumkvedet-konsert. Det var ho som tok initiativet tilbake i 1999, og ho har sidan presentert oss for 20 ulike kvedarar, kvar med ei ny tolking av det gamle verket.

Honnør til Brynhild

Ei stund kunne det sjå ut som om tradisjonen ville døyt ut i og med at Brynhild Utne trakk seg ut, men no har kantor Jostein Aarvik teke opp tråden, og har valgt å fortsetja tradisjonen i den solide steinkyrkja på Storetveit.

– Det er både spanande og utfordrande å vere arrangør når Draumkvedet – etter å ha «overvintra» i Fantoft stavkyrkje i 20 år – no «flyttar inn i varmen» i katedralen på Storetveit, seier Aarvik.

Dette kyrkjerommet byr på andre kunstneriske og musikalske høve, og Aarvik synes at det er godt å tenkja på at det her er plass til absolutt alle som vil kome på framføringa.

FRAMFØRER DRAUMKVEDET: Berit Opheim framførte Draumkvedet i Fantoft stavkyrkje i 2005, og kjem no tilbake for neste års konsert i Storetveit kyrkje. PRESSEFOTO

1: TIDLAUS DIKTING: – Draumkvedet talar til oss på ulike måtar kvar gong me høyrer det, seier Sigbjørn Apeland. FOTO: MAGNE SANDNES
2: «HAN LA SEG NE UM JOLEFTAN»: Gerhard Munthe (1849-1929) er kjend for sine særmerkte teikningar til Snorres kongesoger - og den handteikna utgåva av Draumkvedet (1904). Her frå opninga av visjonsdiktet. **3: PRIMUS MOTOR SIDAN STARTEN:** – Eg håpar at tradisjonen vil leva vidare, men sjølv trekkjer eg meg no ut, sa Brynhild Utne til kyrkjelydsbladet i fjor. FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Samstundes gjev han ein stor honnør til Brynhild Utne og hennar mange gode medhjelparar, som har skapt og halde ved like ein heilt unik tradisjon i noko som må vera det næraste ein kjem autentiske omgjevnader for Olav Aastesons kyrkjeferd på 13. dags jul for 800 år sida.

Noko heilt nytt

Nytt av året er også at kvedaren – som denne gongen altså blir Berit Opheim – ikkje vil bli ståande aleine framom publikum, men vil bli akkompagnert av muskarane Per Jørgensen (trompet) og Sigbjørn Apeland (orgel).

– Dette vert ein kombinasjon av tekstleg og musikalsk tradisjonsformidling og noko heilt nytt, seier Sigbjørn Apeland, som fortel at dei tre har spelt saman fleire gonger i ulike konstellasjonar.

– Men me har aldri framført Draumkvedet saman, og me har aldri spelt saman i Storetveit. Difor vert det som skal skje den 6. januar 2019 noko som aldri har hendt før, og som er like spanande for oss som syng og spelar som for publikum.

Ei draumereise til det hinsidige

Draumkvedet er Noregs einaste visjonsdikt, og handlar om ei draumereise til det hinsidige og kva som vil skje på dommedag. Handlinga er sett til romjula, ei tid som gjennom alle tider har blitt sett på som ei overgangstid då det andeleg er spesielt nær på oss.

Ein veit ingenting om kven som har skrive Draumkvedet. I 1890-åra tok professor Moltke Moe brotstykker frå ulike kjelder og sette desse saman til ei

utgåve på 52 vers. Diktet fortel om Olav Åsteson, som legg seg ned på julekvelden og fell i djup søvn. Trettandedags jul vaknar han, samstundes med at folk er på veg til kyrkja.

Medan han sov, har han sett livet etter døden, korleis syndar vert straffa, og fått ein glimt av Paradis. Olav rir difor til kyrkja for å fortelja om det han har sett. Etter gamal tru trudde måtte sjela gjera ei lang reise etter døden. Olav Åsteson gjorde denne reisa i levande live.

– Draumkvedet er tidlaus dikting, som talar til oss på ulike måtar kvar gong me høyrer det, seier Apeland.

– Mykje er uforståeleg – i alle fall for meg – og noko er attkjenneleg. Men det kjennest aldri ubetydeleg. Dei tradisjonelle melodiane har slitestyrke til å brukast heile livet, og dei toler å verta ikledd ny musikalsk drakt – igjen og igjen.

Draumkvedet vert framført i Storetveit kirke søndag 6. januar 2019 kl 19.00. Medverkande: Berit Opheim (kveding), Sigbjørn Apeland (orgel) og Per Jørgensen (trompet). Billetter ved inngangen. Arrangør: Storetveit kyrkjelyd med støtte frå Bergen kommune. ●

Akasia

- verdier for generasjoner

GRAVSTELL

Akasia har lang erfaring med gravstell og våre dyktige gartnere steller i dag vel 8000 graver på 27 gravplasser i Bergen.

Vi tilbyr et stort utvalg av stellavtaler og spesialtilpassede avtaler etter ditt behov.

Dersom du signerer helårs stellavtale med oss for 2019, tilbyr vi gratis vinterdekking i år. Pris: Kun kr 1990. Bestillingsfrist: 12. desember.

Kontakt oss: 55 59 39 00 - gravstell@akasia.no

Det finnes en **kristen bokhandel** i Bergen sentrum. Den ligger på **Øvre Korskirkeallmenning.**

Til tross for at den har eksistert i tre år, er det fortsatt mange som ikke har oppdaget Bergen Kristne Bokhandel.

TEKST OG FOTO: Magne Fonn Hafskor

— **V**i ligger nok litt bortgjemt til, selv om vi har adresse bare et steinkast fra Fløybanen, sier daglig leder i Bergen Kristne Bokhandel, Janne Ferstad.

Nå er ikke Øvre Korskirkeallmenning en gate der du bare «dumper innom», og det har nok heller ikke hjulpet på at det har foregått gravearbeid like utenfor butikkdøren nesten i hele bokhandelens eksistens.

— Byggearbeidene ble avsluttet i forrige uke, etter å ha bygget fortauet opp igjen, sier Ferstad, som vi treffer siste uken i oktober.

18 parkeringsplasser

Nå gleder Ferstad seg over 18 oppmerkede parkeringsplasser ute i gaten, noe som trygt kan kalles en luksus inne i bykjernen. Skulle du være heldig å finne en av disse ledige en formiddag, anbefaler vi gjerne et lite besøk i den lyse og trivelige bokhandelen.

— Vi vil at dette skal være en god møteplass der du kan få veiledning i hva som finnes av kristen litteratur, sier hun.

— Her får du ta i boken, bla i den og tenke litt. Utover høsten og vinteren skal vi også ha en del forfattermøter.

Ferstad er butikkens eneste ansatte, men det betyr ikke at hun er alene på jobb. Totalt er de et mann- og kvinnskap på rundt 15 frivillige sjeler som hver jobber i snitt en halv dag ukentlig.

— **Hvorfor trenger vi en kristen bokhandel?**

— Vel, Bergen er en stor by, som har bruk for en slik nisjebokhandel. Større

TRE ÅR I SENTRUM: — Vi vil at dette skal være en god møteplass der du kan få veiledning i hva som finnes av kristen litteratur, sier Janne Ferstad, daglig leder og eneste ansatte i Bergen Kristne Bokhandel

ANTIKVARISKE BØKER: Brukshyllen har alt fra bestselgere til antikvariske samlerobjekter.

bokhandler har kanskje et lite utvalg av kristen litteratur, mens vi tar inn det meste som finnes i markedet.

Bøker og bibelvers

Kikker du litt rundt i butikken, oppdager du fort at her er mer enn bøker.

Som i bokhandler flest har de et rikt utvalg av ulike gratulasjonskort, men her er også ikonmalerier, hustavler med bibelvers, små treskulpturer – og en stor bokhylle med brukte bøker til en billig penge.

— Vi har også hudpleieprodukter fra Dødehavet, opplyser hun, og legger til at de har bestilt inn såper og kremer fra Tautra kloster i Trondheimsfjorden.

— **Hva selger dere mest av?**

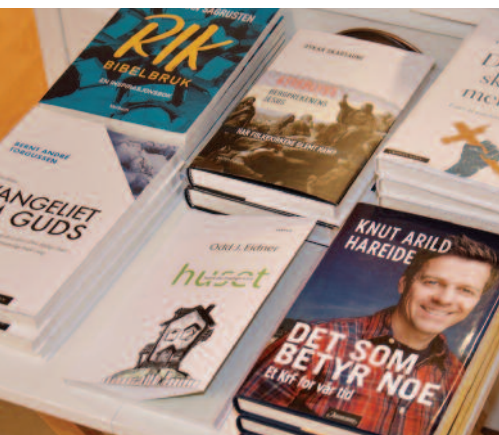
— Det går mye bibler, både studiebibler og vanlige. Vi har bibler på mange språk. Ellers går det en del både av barnebøker, romaner, biografier, oppbyggelseslitteratur, andaktsbøker og sang og musikkbøker.

Mennesker er mennesker

Ferstad virker oppriktig glad i jobben, og det kommer ikke som noen overrask-

«Det er på en måte
en styrke å ha møtt
mennesker i ulike
livssituasjoner og med
ulike behov»

Janne Ferstad

STORT UTVALG: Bergen Kristne Bokhandel tar inn det meste som finnes i markedet av kristen litteratur.

KORT MED BUDSKAP: Bibeltrykkene på disse kortene er også å få i større format som innrammede bilder.

else når hun forteller at hun er utdannet sykepleier.

– Jeg jobbet med rehabilitering på Haraldsplass Diagonale Sykehus frem til jeg begynte her, sier hun.

– Det er på en måte en styrke å ha møtt mennesker i ulike livssituasjoner og med ulike behov. Slik er det også her i butikken. Mennesker er mennesker, samme hvor du er.

– **Har du vært oppe og sett det nye sykehusbygget på Haraldsplass?**

– Ikke ennå, men jeg skal ta en runde og se på nybygget en av dagene. Det er blitt veldig fint, med en rom og mye ny teknologi.

– **Savner du å jobbe der?**

– Noen ganger. Det jeg gjør nå blir en litt annen verden, men det er kjekt å prøve noe nytt. ●

Den store **jule-**fortellingen

Søstrene Trætteberg har i flere år hatt lyst til å lage musikkteater basert på «Simons adventsbok» av Simon Flem Devold. Nå har de klart det.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

– **E**lle melle Englespill er en fortelling om å føle seg annerledes, redd og alene. En fortelling om å ikke få ting til. Og en fortelling om vennskap, sier Sigrîd Trætteberg Fahlvik.

Sigrîd spiller selv i forestillingen sammen med søstrene Kristin Trætteberg og Hilde Trætteberg Serkland. De tre har også fått med seg musikerne Eivind Waage Austad og Øivind Stømer.

I stykket møter vi Ariel, som er den minste engelen i Paradis. Han er veldig surrete, og glemmer at det heter «Ære være Gud i det høyeste». I stedet synger han «Elle melle Gud i det høyeste», og får kjefst av erkeengelen Gabriel.

Etter hvert møter Ariel den mørkeredde gjetergutten Jakob, som har glemt å passe på sauene sine, og Sara, som samler på alt mulig rart. Hun er datteren til en av De hellige tre konger, og har gått seg vill.

Selv om de tre barna hver for seg har ting de ikke får til, så finner de – lenge før de voksne – veien til stallen der Jesus blir født.

De fire Slettebakken-søstrene Trætteberg (tre av dem er med på forestillingen), som til vanlig lager forestillinger/revyer for voksne, startet i fjor Brønn produksjoner, som produserer teaterforestillinger til bruk i kirke, barnehage og skole. *Elle melle Englespill*, som de selv har skrevet manus til, er deres største produksjon til nå. ●

«Elle Melle Englespill» settes opp i St. Jakob kirke 30. november kl. 17 og 1. desember kl. 11, 13 og 15. Det blir også forestillinger i enkelte kirker i Bergen og omegn, samt gjennom Den kulturelle skolesekken. Mer info: bronnproduksjoner.no og tretteberg.no.

Det store klimaalvoret

Dramatikken i klimaendringane gjev grunn for stor uro dersom vi ikkje greier å avgrensa global oppvarming til under to grader, slik Paris-avtala krev.

TEKST: Gunnar Kvåle, professor emeritus, Universitetet i Bergen, styremedlem i Besteforeldra sin klimaaksjon

Det handlar om at vi som i dag sit med politisk og personleg ansvar for ei aukande global oppvarming, no må gjera alt vi kan for å hindra at

barneborna våre vil gå ei utrygg og farleg framtid i møte.

Heile Nord-Europa har nyleg opplevd ekstrem tørke og krise for landbruk og matproduksjon. Dette er truleg berre ein forsmak på det som kan skje dersom utviklinga held fram. Livsfarleg hete er ein av mange alvorlege konsekvensar for liv og helse. Ved ei global oppvarming på berre 1,5 grader kan fleire storbyar og mange hundre milli-

onar fleire menneske bli utsett for farleg hete innan 2050.

Klimagassutsleppa må raskt reduserast om vi skal kunna unngå store helseskader i mange deler av verda. Likevel let Noreg klimagassutsleppa få halda fram med å auka. Sidan 1990 har CO₂-utsleppa våre gått opp med 24 prosent, medan dei i Sverige, Tyskland, Danmark og Storbritannia i same periode er redusert med høvesvis 27, 31, 45 og 53 prosent. Berekningar viser at vi vil gå mot ei global oppvarming på rundt tre gradar, dersom andre land gjer som Noreg.

Politikarar i Noreg har lenge lova store kutt i klimagassutsleppa. Til denne tid har dei brote lovnadane. Det er på høg tid at det vert sett i verk tiltak som monar. Eit kostnadseffektivt tiltak ville vera å redusera oljeproduksjonen og leggja vekk planane om ny oljeutvinning i Barentshavet. Det er ikkje mogeleg å bruka olje- og gassressursane i Arktis dersom den globale temperaturauken skal haldast under to grader. Dessutan vil desse ressursane koma på marknaden fyrst om 10-20 år. Men då kan olje og gass ikkje lenger ha nokon viktig rolle i energisystemet i verda.

Verdas naturfond, WWF, melder at den 1. august i år var ressursane på jorda som burde vara ut 2018 alt brukte opp. I år kom denne dagen

tidlegare enn nokon gong før. Dette viser at me kvart år brukar mykje meir enn jorda kan tåla. Ved ein livsstil som ikkje er berekraftig, bidreg vi til skade både for fattige som lever i dag og dei som skal ta over etter oss her heime. Vi har difor eit moralsk ansvar for å føra ein berekraftig livsstil. Mange har peika på kor viktig det er at nokon går føre. «Eksempelets makt» er undervurdert av dei som seier at det betyr lite kva eg som einskildperson gjer. Sitatet frå Mahatma Gandhi – «du må vera den forandringa du vil sjå i verda» – er ei viktig påminning om kva ansvar vi har. Kanskje ein start kunne vera å avstå frå neste flytur? Vi veit at å reisa med fly er noko av det verste ein kan gjera for å auka den globale oppvarminga. For å redusera denne svært klimaskadelege reisemåten må det politisk leggjast betre til rette for at det vert billegare og meir lettvinnt å bruka andre reisemåtar.

Nokon må gå føre, anten det gjeld individuelle handlingar eller ny politikk. Slik kan vi alle bidra til eit betre liv for barneborna våre og andre som kjem etter oss. Då kan òg skadane vi påfører fattige som lever i dag bli mindre. ●

Innlegget er noe forkortet. Red.

SVELTANDE ISBJØRN PÅ SMELTANDE ISFLAK: Isbjørnen er heilt avhengig av havisdekket for å finna mat. US Geological Survey har rekna ut at bestanden vil minka med to tredjedelar innan 2050 grunna klimaendringane i polarområda. FOTO: ANDREAS WEITH

Aller siste utgave av fellesbladet

Bladet du nå holder i hånden er sannsynligvis det siste i fellesprosjektet mellom Fana-menighetene. Det har vært en spennende tid, der jeg føler at alle vi som har vært involvert i dette har bidratt til å skape et blad av høy kvalitet.

TEKST: Redaktør Magne Fonn Hafskor

Også tilbakemeldingene har vist at det blir tatt inn og lest av langt flere enn de faste kirkegjengerne.

Fellesprosjektet har bestått av blader for menighetene Birke-land, Bønes, Skjold, Slettebakken, Stortveit og Søreide. Frem til utgangen av 2016 var også Fana menighet med i dette prosjektet, som kom med den aller første fellesutgaven i april 2003.

– Det pågår en evaluering i menighetsrådene rundt strategien for menighetsbladene. Dermed kan dette være siste nummer av fellesbladet slik det foreligger i dag, forklarer styreleder Stein Rune Risa, som også vil takke annonsørene for støtten gjennom alle disse 15 årene.

Undertegnede ble ansatt som journalist høsten 2006, og overtok redaktørsvaret fra og med høsten 2010. Jeg har altså jobbet med dette bladprosjektet i

over 12 år, så det er unektelig noe ve-modig dersom det nå skal legges ned.

Det har vært en spennende tid, der jeg føler at alle vi som har vært involvert har bidratt til å skape et blad av høy kvalitet, og der tilbakemeldingene har vist at det blir tatt inn og lest av langt flere enn de faste kirkegjengerne. Dette fikk vi også bekreftet i en landsdekkende leserundersøkelse av norske menighetsblader – utført i 2013 av journalist/forsker Magnhild Landrø i samarbeid med TNS Gallup. Denne viste at 58 prosent av det norske folk (over 15 år) mottar et menighetsblad fra Den norske kirke. Hele 80 prosent av disse sier at de leser det «hver gang/så godt som hver gang/av og til». Videre kommer det frem at 82 prosent av leserne sier at de sjelden/aldri går til ordinære gudstjenester i kirken sin, og at 34 prosent sier at de knapt har vært innom sin lokale kirke overhodet. Dette er oppsiktsvekkende tall som fikk Landrø til å konkludere med at menighetsbladet er «kirkens viktigste – og i all hovedsak

intervjuer med folk fra nærmiljøet, 82 prosent av leserne liker lokalhistorisk stoff i bladet.

- For 73 prosent av leserne betyr det mye å kunne gjenkjenne folk på bilder.
- 59 prosent liker å følge med på hva som skal skje i kirken deres.
- Navnelister over døde, døpte, vigde og konfirmanter har høy interesse.
- 46 prosent synes det er fint å

kunne finne navnene til de kirkelig ansatte i bladet.

- Hver fjerde leser tenker at bladets andakt er interessant.
- 49 prosent liker å lese intervjuer «med noen som forteller om livet og troen».
- 14 prosent av leserne sier at de overhodet ikke er medlemmer i Den norske kirke.
- 41 prosent av disse igjen er medlemmer i andre tros-samfunn.

- 82 prosent av leserne sier at de sjelden/aldri går til ordinære gudstjenester i kirken sin.
- 34 prosent sier at de knapt har vært innom sin lokale kirke overhodet.
- 70 prosent av kvinnene registrerer at bladet er kommet, mens 64 prosent av mennene sier det samme.
- 95 prosent av alle i Norge oppsøker aldri eller sjelden kirkens nettsider.

Noen tall fra leserundersøkelsen i 2013

- 58 prosent av det norske folk (over 15 år) mottar et menighetsblad fra Den norske kirke.
- 80 prosent av mottagerne sier at de leser det «hver gang/så godt som hver gang/av og til».
- 82 prosent av de som leser menighetsbladet, går sjelden eller aldri i kirken.
- 80 prosent sier at de liker å lese

Menighetsbladet - en overlevning eller en mulighet?

60 prosent av de som leser menighetsbladet, går sjelden eller aldri i kirken. Menighetsbladet greier dermed det ingen annen kirkelig kommunikasjon greier: Å nå nesten hele befolkningen.

TEKST: MAGNILD LANDRØ

I løpet av firetenne gjennomførte jeg en stor landsdekkende undersøkelse av norske menighetsblader, en i samarbeid med TNS Gallup (leserundersøkelse) og en i samarbeid med Kirkerådet (trossamarbeid). Min konklusjon er at menighetsbladet er en viktig kommunikasjon mellom kirken og befolkningen.

Når disse leserne også forteller hvem de er og hva slags stoff de liker å lese, sier det seg selv at bladet er et viktig tilbud til kirken. Menighetsbladet har i tillegg en viktig rolle i å skape lokal tilhørighet. Det betyr flere av stemmene i undersøkelsen. Men jeg fikk også mye annen viktig informasjon om hvilken betydning bladet har for folk.

Få journalist

Menighetsbladet har en overordnede betydning for kirken. Det er viktig å se på status til hvem det er de aller fleste bladets produsere av utgaver/utgaver.

POPULÆRT LESESTOFF: Magnhild Landrø landsomfattende leserundersøkelse ble presentert over tre sider i menighetsbladets pinseutgave i 2014. FAKSIMILE FRA NR. 3/2014

også eneste – velfungerende arena for jevnlig kommunikasjon med folket».

Med tanke på at bladet når så bredt ut, er det interessant å se hvem utgiverne av bladet så på som hovedmålgruppe. «De som bruker kirken og dens mange tilbud» var svaret Landrø fikk fra 87 prosent av disse – i en parallell undersøkelse hun utførte i samarbeid med Kirkerådet. 166 av 238 til da registrerte menighetsblader deltok i denne, noe som skulle tyde på at svar-ene hun fikk var representative for utgiverens syn. Fra og med neste utgave er altså fellesprosjektet etter alt å dømme historie.

For undertegnede del gjennstår det bare å takke for mange år med godt samarbeid, og ønske lykke til med det videre arbeidet. ●

VI TRENG FRIVILLIGE.

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg?
Kvart år svarar vi samla kring 200 000 samtaler via telefon
og internett, likevel er det ein av tre som ikkje får svar.

Les meir og meld di interesse på
kirkens-sos.no

Å snakke med folk om livet gir mening.

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

E-post: sylvi@fanaposten.no

**Advokatfirmaet
Vegard Austgulen AS**

- Arv/gaver • Familie • Ektepakter
- Samliv • Kontrakter • Kjøp/salg

15 prosent rabatt til nye klienter fra søndre by-
del, der jeg vokste opp! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen
Telefon: 55 70 63 64 - 924 59 483
E-post: vegard.austgulen@advokathus1.no
www.byadvokaten.net

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

www.abbedissen.no

Bergen & Omegn
BEGRAVELSESHJELP
POLDEN

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden Espen Polden Heine Polden Cathrine Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

**BERGEN
GRAVFERDSHJELP**

HVORFOR BETALE MER FOR
SAMME TJENESTER?

VI HAR FASTPRIS PÅ
GRAVFERD MED SEREMONI
29.500,- INKLUDERER ALT
DU TRENGER.

DØGNVAKT 55 98 80 00

BERGENGRAVFERDSHJELP.NO
LUNDHAUGEVEIEN 14, 5221 NESTUN

**FANA & FYLLINGSDALEN
BEGRAVELSESBYRÅ**

HVORFOR BETALE MER
FOR SAMME TJENESTER?

VI HAR FASTPRIS PÅ
GRAVFERD MED SEREMONI
29.500,- INKLUDERER ALT
DU TRENGER.

DØGNVAKT 55 13 40 04

FF-BEGRAVELSESBYRÅA.NO
LUNDHAUGEVEIEN 14, 5221 NESTUN

**Blå Kors
Bergen**

Det er ingen selvfølge
at noen ordner gave

Send SMS: 7ENNY12310 (200,-)
Send VIPPS nr 13189 (valgfritt beløp)

Hvem - hva - hvor i Bønes menighet

Bønes menighet

telefon 55 30 81 00
åpningstid kl. 10-15
bones.menighet.bergen@kirken.no
www.bonesmenighet.no
Kontonummer: 3416 20 00464
Øvre Kråkenes 250, 5152 Bønes

Kirketorget

Bestillinger av dåp, vielser og gravferd 55 59 32 10
kirketorget.bergen@kirken.no

ANSATTE I BØNES MENIGHET

Sokneprest Gunn Kongsvik

telefon 55 30 81 03/970 04 967
gk936@kirken.no

Sokneprest (Storetveit)

Bjarte Holme
telefon 55 30 81 12/979 59 143
e-post bh838@kirken.no

Daglig leder Roar Moen

telefon 55 30 81 02 - 957 95 324
bones.menighet.bergen@kirken.no

Menighetspedagog

Ingvild Eggseth Jakobsen
telefon 55 30 81 01 - 917 04 734
ij557@kirken.no

Kapellan Gunn-Frøydis Unneland

telefon 55 30 81 06/480 41 867
e-post gu858@kirken.no

Diakon Åshild Hølesli Frantzen

telefon 55 30 81 05
e-post af847@kirken.no

Frivillighetskoordinator

Øyvind Bjørge
telefon 55 30 81 00
e-post ob456@kirken.no

Organist Carsten Dyngeland

e-post cd275@kirken.no

Kirketjener Barbro Husdal

telefon 55 59 81 05/922 14 273
e-post ah337@kirken.no

Bønes menighetsråd

Menighetsrådsleder:
Trond Bruun 478 97 356
e-post tr.bruun@gmail.com

Babysang

Tirsdager kl. 11 i kirkerommet
Kontaktperson: Ida Borge
Kristensen
telefon 932 47 048
e-post ik392@kirken.no

Bønes Minising

Øver i kirken hver 2. uke kl. 17.15-18
Kontaktperson Hilde Kleppstø
telefon 924 80 679

Bønes Speidergruppe NSF

Gruppeleder og hovedkontakt:
Tor-Atle Jensen
telefon 934 07 205
e-post torajens@online.no
Web: www.bonesspeiderne.no

Bønes Tria

Tors. kl. 18.15-19.30 i Bønes kirke
Kontaktperson Ingun Risa
telefon 907 63 607

Bønes Ten – Sing

Øvelse hver ons. kl. 19.00 – 21.15
Leder Helene Wirak Onsrud
telefon 452 80 422
e-post helene-o@gmail.com

Bønes menighets barnehage

Våkleiven 68 417 62 703

FELLES AKTIVITETER BØNES OG STORETVEIT

Klubben

Tiril K. Dahl
telefon 482 67 999
e-post tirildahlstk@gmail.com

Bibelgruppetjenesten.

Sosialt samvær og samtale om tro.
Kontakt menighetskontoret.
telefon 55 30 81 02
bones.menighet.bergen@kirken.no

Diakoniutvalget

Bankgiro: 416.20.00464

Givertjenesten:

Bankgiro: 3411.26.36406

Vi takker og ber

Uke 47:

Vi takker for menighetsbarnehagen vår og for de ansatte der. Vi ber for foreldre og familier og for alle som arbeider med barn, for oppdragelse og påvirkning som de gir barna.

Uke 48:

Vi ber for alle som har en oppgave i menigheten, og for at alle som søker menighetens fellesskap må finne at der er rom for dem. Vi ber for trosopp-læringstiltaket «Lys våken», for 11-åringene som skal være med å overnatte i Bønes kirke natt til 1. søndag i advent.

Uke 49:

Vi ber for alle barna som kommer til kirken i desember. For jule-

vandringene, for barnehagegudstjenesten og for skole-gudstjenestene i Bønes kirke før jul. Vi takker for adventstiden og for muligheten til å glede seg og å være sammen.

Uke 50:

Vi ber om at julen må bli en god tid, og ikke bli ødelagt av materielt jag. Vi ber om hjelp til å se våre medmennesker i advent og juletid og om hjelp til å hjelpe der vi kan hjelpe. Vi ber for dem som er syke og ensomme og for flykninger som er kommet til oss. Vi takk og ber for Kirkens bymisjons mange møtesteder for mennesker i desember.

Uke 51:

Vi ber for vår menighets

misjonsprosjekt i Etiopia og for Kirkens Nødhjelp og for pengene som blir gitt til begge i julehelga i kirka. Vi takker for julebudskapet og for frelsen i Jesus Kristus. Vi ber om hjelp til å ta julens budskap til oss. Vi ber om julens fred i våre hjem, i våre sinn og i vårt land.

Uke 1:

Vi takker for et nytt år. Vi takker for nye muligheter. Vi ber for det nye året, at det må bringe glede, fred og godhet mellom mennesker.

Uke 2:

Vi takker for alle medarbeidere i menigheten, både de lønnede og de ulønnede. Vi takker for det arbeidet de gjør og for

det de får bety for mange mennesker. Vi ber for de medarbeiderne vi har, og vi ber om at flere må finne en plass der deres krefter og evner kan få utfolde seg til gagn og glede for mennesker og menighet. Vi ber for alle våre menighetsaktiviteter som starter opp igjen etter jul.

Uke 3:

Vi takker for kirken vår og for alt arbeidet som drives der. Vi takker for at kirken er der for oss i glede og i sorg, i de små og store begivenheter i livet. Vi ber for livet i kirken både lokalt og nasjonalt. Vi ber for vår prost Anne Matilde, for biskop Halvor, for alle ansatte og for bispedømmerådet.

BØNES HAGESENTER

Bønnesskogen 40
5152 Bønes
Tlf. 55 12 29 21

Bønestranden 50 - 5155 Bønes
Tlf. 55 91 68 44 - Mob 992 48 377
Åpent: Torsdag-fredag 12-17

Liss- dame- og herrefrisør
SALONGEN

Telefon 55 12 19 75
Øvre Kråkenes 115 - 5152 Bønes

Bjørøvin
BEGRAVELSESBYRÅ

Eilif Andersen
DØGNVAKT: 55 20 23 00
Natlandsveien 8, Landås

PENSJONISTFEST

Vi har gleden av å invitere alle pensjonister på Bønes til fest i Bønes kirke fredag 25. januar 2019 kl. 17–20.

«Er sans for humor bra for helsa i alderdommen?»
Kåseri v/professor em., medisinsk fakultet, NTNU Sven Svebak

**Musikk, humorinnslag, snitter og kakebord,
allsang og andakt**

Carsten Dyngeland, Steinar Sætre,
Rolf Olsen, Frank Damm, Gunn Frøydis Unneland
m.fl. medvirker. Konferansier: Kåre Offerdal.

Festen koster kr. 175,-

Invitasjoner med påmeldingsinformasjon
sendes ut i begynnelsen av desember.

Gi beskjed om eventuelle dietthensyn ved påmelding.

www.bonesmenighet.no
[facebook.com/bonesmenighet](https://www.facebook.com/bonesmenighet)

TID FOR TRO

Samlinger januar/februar/mars 2019

Møtepunkt for voksne med tema om tro

- Tirsdag 8/1: Det handler om å leve v/sokneprest Gunn Kongsvik
- Tirsdag 5/2: Vær ikke bekymret v/ prest Ivar Braut
- Tirsdag 5/3: Den gode men vanskelige stillheten,
v/forfatter og prest Kjell Nyhus

Tidspunkt: 19 -21.

Innhold i samlingene

* Fellesskap for voksne	* Innledning
* Samtale i grupper	* Kveldsmat

For mer info og påmelding, se www.bonesmenighet.no

DEN NORSKE KIRKE
www.bonesmenighet.no

Sola Fides ju

Kammerkoret Sola Fides julekonserter er for mange den ultimate oppskriften på julestemning. Også i år kan koret love kormusikk som varmer.

Dette vil bli varierte konserter med en spennende blanding av tradisjonelle og mindre kjente julesanger. Musikken har stor spennvidde,

helt fra det vare og sarte til det mer kraftfulle og rytmiske.

I år er det det 11. året Sola Fide avholder tre julekonserter. En stor del

BØNES
TANNLEGEPRAKSIS

Øvre Kråkenes 115, 5152 Bønes

[55 12 55 60](tel:55125560) [facebook.com/tannlegen](https://www.facebook.com/tannlegen)

lekonsserter

av tilhørerne har dette som en del av en årlig juletradisjon. Det forventes stor etterspørsel av billetter, så det lønner seg å være litt tidlig ute. Billettene er billigst ved kjøp på forhånd via www.solafide.no eller via kormedlemmene.

Tradisjonen tro holder Sola Fide tre konserter. I **Skjold kirke** blir det konserter søndag 16. desember kl. 18.00 og 20.30. Den siste konserten avholdes i

Bergen Domkirke torsdag 20. desember kl. 20.00.

Kammerkoret Sola Fide ble stiftet i 1989 og er et prosti-kor i Fana. Sola Fide har et variert repertoar av sanger og opptre i mange ulike sammenhenger.

Stil og stemning preger Sola Fides julekonserter i Skjold kirke og Domkirken.
FOTO: TRYGVE HAUKÅS

Familiégudstjeneste og tenning av julegran

Søndag 2. desember blir det familiégudstjeneste med Lys våken-barna.

Etter gudstjenesten samles vi utenfor til gløgg, pepperkaker og ikke minst til tenning av julegran i regi av Lions.

Alle dømte 11- og 12-åringer i menigheten skal ha mottatt

særskilt invitasjon til Lys våken-helg 1.-2. desember.

Hvis noen ikke har mottatt invitasjon, ta gjerne kontakt med menighetspedagog Ingvald Jacobsen på ij557@kirken.no

LYS VÅKEN

Annonserer?

Bladet er en av de viktigste kanalene for å spre informasjon om tilbudet i menigheten. Ta kontakt i dag om du vil bidra til dugnaden ved å annonsere!

917 17 655 -
steinrr@gmail.com

MotorForum
Tlf 55 52 60 00 Bergen

MATBUTIKKEN PÅ BØNES
Våkleiva 43, 5155 Bønes

Tlf 55 11 85 00

Menighetskalender

Dåp

Alina Holmeseth
Andreas Fjernerø Sælemyr
Henrik Augdal Simonsen
Tuva Wentzel Christiansen
Mathias Engum
Ayva Haugland
Frederik August K. Jacobsen
Henrik Lucio Bønes
Johannes Nystad-Svendsen

Begravelser

Elin Osberg
Asbjørn Magnus Ulvik
Ingrid Sofie Persøy Selvik
Edel Cecilie Toftegaard
Trygve Birger Jacobsen
Grete-Else Follesø
Johan Oskar Bjørkbom
Eilif Bjarne Haug
Ruth Aslaug Gullaksen

Gudstjenester, Bønes

25. november kl 11.00,
Kristi kongsdag
Matt 25,1-13. Dåp, nattverd,
kirkekafe. Garman Klare.

2. desember kl 11.00,
1. søndag i advent
Familiegudstj. Matt 21,10-17.
Dåp, kirkekafe, trosopplæring:
Lys våken, Tria. Unneland.

9. desember kl 19.00,
2. søndag i advent
Ung messe. Joh 16,21-24.
Nattv. kirkekafe. Kongsvik.

16. desember kl 19.00,
3. søndag i advent
«Nine Lessons». Joh 5,31-36.
Nattv. kirkekafe. Unneland.

24. desember, julaften
Luk 2,1-20.
13.00: Mini-sing. Løvenholdt.
14.30: Tria. Unneland.
16.00: Unneland.

25. desember kl 12.00,
1. juledag
Høytidsgudstjeneste. Joh 1,1-14. Dåp, nattverd. Kongsvik.

30. desember kl 11.00,
Romjuls søndag
Luk 2,25-35. Dåp, nattverd.
Berit Andersen.

6. januar 16.00
Kristi åpenbaringsdag
Familiegudstjeneste.
Joh 12,42-47. Kirkekafe,

juletreffest, Kor: MiniSing.
Kongsvik.

13. januar kl 11.00,
2. søndag i åpenbaringstida
Fil 1,3-11. Dåp, kirkekafe.
Holme.

20. januar kl 11.00,
3. søndag i åpenbaringstida
Fil 2,12-16a. Dåp, kirkekafe.
Unneland.

27. januar kl 11.00,
4. søndag i åpenbaringstida
Fil 3,12-16. Kirkekafe.
Kongsvik.

3. februar kl 11.00,
5. søndag i åpenbaringstida
Fil 4,4-7. Dåp, nattverd,
kirkekafe. Kongsvik.

10. februar kl 11.00,
6. søndag i åpenbaringstida
Familiegudstjeneste. Mark
13,21-27. Kirkekafe, tros-
opplæring: Tårnagent. Holme.

17. februar kl 11.00,
Såmannssøndagen
Matt 13,24-30. Dåp, kirke-
kafe. Unneland.

24. februar kl 11.00,
Kristi forklaresdag
Luk 9,28-36. Kirkekafe.
Kongsvik.

3. mars kl 11.00,
Fastelavnssøndag
Luk 18,31-34. Dåp, kirke-
kafe. Holme.

10. mars kl 11.00,
1. søndag i fastetida
Familiegudstjeneste. Matt
26,36-45. Dåp, kirkekafe.
Unneland.

17. mars kl 11.00,
2. søndag i fastetida
Luk 13,22-30. Kirkekafe.
Kongsvik.

24. mars kl 11.00,
Maria budskapsdag
Luk 1,39-45. Dåp, kirke-
kafe. Holme.

31. mars 19.00,
3. søndag i fastetida
Kveldsgudstjeneste. Luk
22,28-34. Kirkekafe.
Unneland.

7. april kl 11.00
4. søndag i fastetida
Familiegudstjeneste. Joh 6,24-

36. Dåp, kirkekafe, trosopp-
læring: Sansegudstjeneste.
Kongsvik.

Gudstjenester, Storetveit

25. november kl 11.00,
Kristi kongsdag/
Domssøndag
Temagudstjeneste. Unneland.
Nattverd. Offer til menighets-
arbeidet.

3. desember kl. 11.00,
1. søndag i advent
Familiegudstjeneste. «Lys
våken». Holme. Dåp. Offer
til menighetsarbeidet.

9. desember kl. 11.00,
2. søndag i advent
Høymesse. Holme. Nattverd.
Offer til Kirkens SOS i
Bjergvin.

16. desember kl. 11.00,
3. søndag i advent
Høymesse. Kongsvik. Dåp.
Offer til menighetsarbeidet.

23. desember NB! kl. 12.00,
4. søndag i advent
Sanggudstjeneste. Holme.
Offer til menighetsarbeidet.

24. desember, julaften
13.00: Familiegudstjeneste
med tanke på de yngste.
Holme. Offer til Kirkens
Nødhjelp og menighetens
misjonsprosjekt i Mali.
14.30: Familiegudstjeneste.
Kongsvik. Offer til Kirkens
Nødhjelp og menighetens
misjonsprosjekt i Mali.
16.00: Familiegudstjeneste.
Kongsvik. Offer til Kirkens
Nødhjelp og menighetens
misjonsprosjekt i Mali.

25. desember kl 12.00,
1. juledag
Høytidsgudstjeneste. Holme
og prost Garman Klare. Dåp.
Nattverd. Offer til Det Norske
Misjonsselskap.

26. desember kl 12.00,
Stefanusdagen
Ungdommens julegudstjen-
este. Unneland. Ten Sing og
Klubben deltar. Nattverd, offer
til ungdomsarbeidet.

6. januar kl 11.00
Kristi Åpenbaringsdag.
Høymesse. Unneland. Dåp.

Nattverd. Offer til menighets-
arbeidet. Kirkekafe.

13. januar kl. 11.00,
2. søndag i åpenbaringstiden
Høymesse. Kongsvik. Natt-
verd. Offer til menighets-
arbeidet. Kirkekafe.

20. januar kl. 11.00,
3. søndag i åpenbaringstiden
Høymesse. Holme. Dåp. Natt-
verd. Offer til menighets-
arbeidet. Kirkekafe.

27. januar. kl. 11.00
4. søndag i åpenbaringstiden
Høymesse. Unneland. Natt-
verd. Offer til menighets-
arbeidet.

4. februar kl. 11.00,
5. søndag i åpenbaringstiden
Høymesse. Holme. Dåp. Natt-
verd. Offer til menighets-
arbeidet.

Kveldstoner i åpen kirke – hver onsdag i Storetveit

Ikke alle har fått med seg at det hver onsdag er gratis konsert og åpen kirke i Storetveit. Her kan man lytte til musikken, finne roen og tenne lys hvis man ønsker. Første onsdag i måneden varierer vi med salmekveld i menighetshuset.

Også dette arrangementet er gratis og åpent for alle. Hjertelig velkommen enten du kommer alene eller tar med en venn!

Her er programmet – med forbehold om små endringer.

- 21. november: Jostein Aarvik (orgel)
- 28. november: Brita Maripuu (sang, piano, harpe og fløyte)
- 5. desember: Salmekveld i menighetshuset
- 12. desember: Jostein Aarvik (orgel) og Kjetil Birkeland Moe (piano-improvisasjoner)
- 19. desember: Jostein Aarvik (orgel) og Ormar Maidre Aarvik (fiolin)
- 2. januar: Ruth Bakke Haug (orgel).
- 9. januar: Salmekveld i menighetshuset.